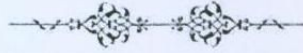

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

خدا یا چنان کن سرانجام کار تو خوشنود باشی و ما رستگار

نوروسایکولوژی (میکرو طبقه‌بندی) - دکتری

مؤلف: طاهره متولی زاده

چاپ دوم (به صورت میکرو طبقه‌بندی) - زمستان ۱۴۰۳

سرشناسه: متولی زاده، طاهره، ۱۳۵۹-

عنوان و نام پدیدآور: نوروسایکولوژی (میکرو طبقه بندی) - دکتر / مؤلف: طاهره متولی زاده.

مشخصات نشر: تهران: مدرسان شریف، ۱۴۰۳.

مشخصات ظاهری: [۶]: ۱۹۴ ص: ۲۹×۲۲ س.م.

شابک: 978-622-07-4682-9

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۹۴.

موضوع: روان شناسی عصبی - راهنمای آموزشی (عالی)

Neuropsychology--Study and teaching (Higher)

روان شناسی عصبی - آزمون ها و تمرین ها (عالی)

Neuropsychology—Examinations, questions, etc.

رده بندی کنگره: QP۳۶۰

رده بندی دیویی: ۶۱۲/۸۰۷۶

شماره کتابشناسی ملی: ۹۷۹۹۶۱۷

اطلاعات رگورد کتابشناسی: فیپا

نام کتاب: نوروسایکولوژی (میکرو طبقه بندی) - دکتر

مؤلف: دکتر طاهره متولی زاده

ناشر: انتشارات مدرسان شریف

تیراژ: ۲۰۰ نسخه

نوبت چاپ: دوم (به صورت میکرو طبقه بندی)

تاریخ چاپ: دی ماه ۱۴۰۳

حروف چینی: واحد تایپ انتشارات مدرسان شریف

چاپ و صحافی: مهدی - مینو

قیمت: ۲۶۰۰۰۰ تومان

شابک: 978-622-07-4682-9

هر گونه استفاده از مطالب این کتاب اعم از بازنویسی، خلاصه سازی، نقل مطالب آموزشی، استفاده از سؤالات یا پاسخ ها، برداشت به صورت دست نویس، کپی، تکثیر و یا هر گونه چاپ سنتی و دیجیتالی، استفاده به صورت کتاب الکترونیکی، لوح فشرده، قرار دادن مطالب بر روی اینترنت و وب سایت ها و یا هر گونه شبکه کامپیوتری دیگر و به طور کل هر گونه استفاده ی اشخاص حقیقی و حقوقی در جهت منافع معنوی و مادی خود، بدون اجازه کتبی ناشر ممنوع و بر اساس بند (۵) ماده ۲۳ قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان و قوانین مربوط به جرایم رایانه ای کشور قابل پیگیری در محاکم قضایی می باشد.

به نام خدا

«مقدمه مؤلف»

بررسی ساختارهای پیچیده مغز و تبیین کارکردهای شگفت‌انگیز آن یکی از چالش‌برانگیزترین و جالب‌ترین موضوعات علمی است که دانشمندان و نظریه‌پردازان بزرگی از دیرباز به دنبال کشف آن بوده‌اند. در عصر حاضر با توجه به پیشرفت‌های علمی در زمینه‌های مختلف، شناخت زیادی نسبت به مغز و کارکردهای آن حاصل شده است، با وجود این هنوز مسیری طولانی برای تبیین کنش‌های پیچیده مغز پیش روی ماست.

نوروسایکولوژی یک علم میان‌رشته‌ای است و موضوع اساسی آن بررسی چگونگی کنش‌های مغزی و تبیین رابطه بین مغز و رفتار است. بنابراین دانشمندان و محققان رشته‌های مختلف علمی سعی در رسیدن به این هدف دارند و تحقیقات بسیاری انجام و کتاب‌های زیادی در این زمینه تألیف یا ترجمه شده است.

کتاب حاضر به منظور آگاهی و آمادگی داوطلبان آزمون دکتری روانشناسی تهیه و تدوین شده است و همچنین می‌تواند به‌عنوان منبعی جامع برای درس نوروسایکولوژی مقطع ارشد روانشناسی مورد استفاده اساتید و دانشجویان قرار گیرد.

با توجه به کثرت منابع و مآخذ در این موضوع، تلاش شده است تا برای جمع‌آوری مطالب، اکثر منابع اصلی مربوط به آزمون دکتری مورد استفاده قرار گرفته و از هیچ مطلب مهمی چشم‌پوشی نشود. عنوان‌بندی و ساختار مطالب نیز به گونه‌ای است که داوطلبان و دانشجویان با خواندن آن به یک سازمان‌بندی مناسب و کاربردی از نوروسایکولوژی دست یابند. در ضمن سادگی و روان بودن متن کمک می‌کند تا یادگیری و درک عمیق‌تری نسبت به مباحث ایجاد شود.

این کتاب مشتمل بر ۱۸ فصل می‌باشد که ترتیب فصول براساس کتاب نوروسایکولوژی و سایکوفیزیولوژی دکتر کریم خداپناهی با مقداری تغییر در ساختار و عنوان‌بندی‌هاست، اما در محتوای فصول از منابع گوناگون استفاده شده است. همچنین به‌منظور آشنایی بیشتر داوطلبان با سؤالات کنکور و تسلط بر مباحث مهم هر فصل، علاوه بر سؤالات آزمون دکتری روانشناسی از سال ۹۷ تاکنون، در هر درسنامه سؤالات تألیفی نیز تحت عنوان مثال وجود دارند.

در انتهای کتاب نیز سه مرحله آزمون خودسنجی در سه سطح C (پایه)، B (متوسط) و A (دشوار) طراحی و ارائه گردیده که پاسخ تشریحی این سه مرحله آزمون را می‌توانید در سایت مدرسان شریف به آدرس www.modaresanesharif.ac.ir مشاهده نمایید.

همچنین در انتهای کتاب سؤالات و پاسخ آزمون‌های دکتری ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ به همراه پاسخنامه تشریحی ارائه شده است. امید است که با خواندن مطالب این کتاب موفقیت برای همگان حاصل شود.

در پایان، از مدیریت محترم انتشارات مدرسان شریف که رهنمودهای ایشان باعث ارتقای کتاب شده است سپاسگزاری می‌نمایم. همچنین از واحد تألیف و تایپ انتشارات مدرسان شریف که در هر چه بهتر شدن این کتاب از هیچ کوششی دریغ نورزیدند کمال تشکر و امتنان را دارم.

یقیناً هر اثری توأم با خطایی است؛ لذا از تمامی صاحب نظران و دانشجویان تقاضا دارم هرگونه اشکالی را به آدرس ایمیل Entesharat@modaresanesharif.ac.ir ارسال کنند و یا با شماره تلفن ۶۱۰۹۹-۰۲۱ (روابط عمومی انتشارات مدرسان شریف) تماس حاصل نمایند.

با آرزوی موفقیت

دکتر طاهره متولی‌زاده

فصل اول: «مبانی نوروسایکولوژی و روش‌های تحقیق در علوم اعصاب»

درسنامه (۱): مبانی نوروسایکولوژی	۱
زیست روانشناسی	۱
روانشناسی فیزیولوژیک (Psycho physiology)	۱
عصب‌روانشناسی یا نوروسایکولوژی (Neuropsychology)	۱
درسنامه (۲): روش‌های تحقیق در نوروسایکولوژی	۳
روش‌های تهاجمی	۳
روش‌های غیرتهاجمی	۳

فصل دوم: «ساختار دستگاه عصبی»

درسنامه (۱): منشأ دستگاه عصبی	۹
درسنامه (۲): ساختار دستگاه عصبی	۱۱
دستگاه عصبی مرکزی	۱۱
دستگاه عصبی محیطی	۱۱
مغز	۱۲
نخاع شوکی	۱۲
سطوح عملکردی دستگاه عصبی	۱۳

فصل سوم: «ساختار و کارکرد مغز»

درسنامه: مغز و چگونگی کارکرد آن	۱۴
مغز یا مینسین (Cerebrum)	۱۴
متابولیسم مغز	۲۱
محافظت از مغز انسان	۲۱
گردش خون مغز	۲۲
تعیین گستره مغز	۲۲
اعصاب مغزی	۲۲

فصل چهارم: «ساختمان و کارکرد سلول عصبی»

درسنامه (۱): ساختمان سلول عصبی	۲۵
انواع سلول‌های عصبی	۲۷
درسنامه (۲): سلول‌های گلیال	۲۹
انواع سلول گلیال	۲۹
غلاف میلین	۳۱
درسنامه (۳): نحوه ایجاد و انتقال پیام عصبی	۳۲
پتانسیل آرامش یا تعادل	۳۲
پتانسیل عمل یا پتانسیل فعالیت	۳۳
مراحل پتانسیل عمل	۳۴
پتانسیل غشای دندريت	۳۵

فصل پنجم: «زیست‌شیمی سلول‌های عصبی»

درسنامه (۱): سیناپس	۳۶
انواع سیناپس	۳۶
پتانسیل پس‌سیناپسی تحریکی و پتانسیل پس‌سیناپسی بازداری	۳۷
نکات تکمیلی	۳۸
گیرنده‌های عصبی	۳۹

مدرس‌ان شریف

صفحه	عنوان
۴۰	درسنامه (۲): ناقل‌ها (پیک‌های) عصبی
۴۰	انواع ناقل‌های عصبی
۴۳	تعدیل‌کننده‌های عصبی (Neuromodulator)
۴۵	درد
۴۵	نوروهورمون‌ها
۴۵	نورو‌توکسین‌ها
۴۷	درسنامه (۳): اثر داروها بر انتقال‌دهنده‌های عصبی
۴۷	آگونیست‌ها در مقابل آنتاگونیست‌ها
۴۷	اثرات مستقیم در مقابل غیرمستقیم
۴۸	نکات تکمیلی در ارتباط ناقل‌ها با داروها و بیماری‌های روانی
	فصل ششم: «کارکرد و آسیب‌شناسی قشری مغز»
۵۰	درسنامه (۱): ساختار قشر مخ
۵۱	تقسیم‌بندی‌های کارکردی قشر مخ
۵۳	نورون‌های آینه‌ای (Mirror neurons)
۵۶	درسنامه (۲): لوب پیشانی (Frontal)
۵۶	کارکردهای اختصاصی قشر پیشانی
۵۹	ضایعات لوب پیشانی
۶۳	درسنامه (۳): لوب گیجگاهی (Temporal)
۶۳	کارکردهای اختصاصی لوب گیجگاهی
۶۵	ضایعات لوب گیجگاهی
۷۰	درسنامه (۴): لوب آهیانه‌ای (Parietal)
۷۰	کارکردهای اختصاصی لوب آهیانه‌ای
۷۱	ضایعات لوب آهیانه‌ای
۷۶	درسنامه (۵): لوب پس‌سری (Occipital lobe)
۷۶	مسیر اصلی بینایی
۷۷	عملکرد اختصاصی لوب پس‌سری
۷۸	ضایعات قشر بینایی
	فصل هفتم: «سازمان دستگاه حسی»
۸۱	درسنامه (۱): ساختار دستگاه حسی
۸۱	اصول کلی دستگاه‌های حسی
۸۳	درسنامه (۲): دستگاه دیداری
۸۴	راه‌های عصبی دستگاه دیداری
۸۵	کرتکس دیداری
۸۵	ادراک بینایی
۸۷	ضایعات بینایی
۸۹	درسنامه (۳): دستگاه شنیداری
۹۰	انواع افت شنوایی
۹۰	مکانیسم شنیدن
۹۰	راه‌های عصبی دستگاه شنیداری
۹۱	کرتکس شنیداری
۹۲	درسنامه (۴): سیستم تعادلی (دهلیزی)
۹۳	ضایعات حس دهلیزی

مدرسان شریف

درسنامه (۵): حس چشایی و بویایی.....	۹۴
حس چشایی.....	۹۴
حس بویایی.....	۹۴
راه‌های عصبی حس چشایی و بویایی.....	۹۵
درسنامه (۶): حساسیت تنی - احشایی.....	۹۶
گیرنده‌های حس‌های تنی.....	۹۶
راه‌های عصبی حس‌های تنی.....	۹۸

فصل هشتم: «سازمان دستگاه حرکتی»

درسنامه (۱): نخاع شوکی.....	۱۰۱
نورون‌های رابط و حرکتی.....	۱۰۱
فرافکنی نورون‌های رابط و حرکتی.....	۱۰۱
بازتاب‌ها یا انعکاس‌های نخاعی.....	۱۰۱
درسنامه (۲): ساقه مغز.....	۱۰۳
درسنامه (۳): هسته‌های قاعده‌ای.....	۱۰۴
درسنامه (۴): قشر حرکتی مخ.....	۱۰۶
راه هرمی (Pyramidal tract).....	۱۰۶
هسته قرمز.....	۱۰۶

برتوی جانبی مهار حرکتی.....	۱۰۷
درسنامه (۵): اختلالات کنشی نورون‌ها.....	۱۰۸
درسنامه (۶): ضایعات مخچه.....	۱۱۰
ضایعات مخچه.....	۱۱۰

فصل نهم: «جانبی شدن و نشانگان قطع ارتباط»

درسنامه (۱): جانبی شدن.....	۱۱۱
عدم تقارن ساختاری مغز.....	۱۱۱
روش‌های بررسی جانبی شدن کارکردی.....	۱۱۲
جانبی شدن کارکردی.....	۱۱۳
نامتقارنی دستگاه حسی - حرکتی.....	۱۱۴
ارتباط دست برتری و نامتقارنی نیمکره‌ها.....	۱۱۵
تفاوت‌های ساختاری بین مغز زنان و مردان.....	۱۱۵
تکامل نامتقارنی نیمکره‌ها.....	۱۱۶
چگونگی جانبی شدن کنش‌ها.....	۱۱۷
درسنامه (۲): نشانگان قطع ارتباط.....	۱۲۱
طبقه‌بندی تشریحی ارتباط تارهای مغزی.....	۱۲۱
قطع ارتباط نظام‌های کنشی.....	۱۲۱

فصل دهم: «حافظه»

درسنامه (۱): انواع حافظه و فراموشی.....	۱۲۳
انواع حافظه.....	۱۲۳
فراموشی (یادزدگی).....	۱۲۳
درسنامه (۲): ساختارهای عصبی دخیل در حافظه.....	۱۲۵
حافظه بلندمدت.....	۱۲۵
ساختارهای عصبی دخیل در حافظه آشکار.....	۱۲۵
حافظه ناآشکار.....	۱۲۶

مدرسان شریف

عنوان	صفحه
حافظه کوتاه مدت	۱۲۷
نقش دیانسفال و مدار پاپز در حافظه	۱۲۷
مبانی فیزیولوژیک حافظه	۱۲۸
فصل یازدهم: «زبان و گفتار»	
درسنامه (۱): تولید و درک گفتار	۱۳۰
تولید گفتار	۱۳۰
تعیین گستره زبان	۱۳۱
پردازش گفتار خودکار و غیرخودکار	۱۳۲
نقش نیمکره راست در زبان	۱۳۲
تفاوت جنسیتی در زبان	۱۳۳
جمع بندی الگوی عصب شناختی گفتار	۱۳۳
درسنامه (۲): اختلالات تکلم و گفتار	۱۳۴
انواع ناگویی	۱۳۴
فصل دوازدهم: «دقت و توجه، تصور، هوشیاری»	
درسنامه (۱): دقت و توجه	۱۳۷
پردازش خودکار و پردازش هشیار	۱۳۷
مبنای نوروفیزیولوژیکی دقت و توجه	۱۳۷
درسنامه (۲): تصور	۱۴۰
مبانی عصبی و انواع تصور	۱۴۰
درسنامه (۳): هوشیاری	۱۴۱
فصل سیزدهم: «فرایندهای هیجانی»	
طبیعت هیجانات	۱۴۲
درسنامه (۱): ارتباط ساختارهای مغز با رفتارهای هیجانی	۱۴۲
نظامهای دخیل در رفتارهای هیجانی	۱۴۲
خشم و پرخاشگری	۱۴۴
ترس و اضطراب	۱۴۴
پژوهشهای برتری جانبی	۱۴۵
درسنامه (۲): اختلال در رفتارهای هیجانی	۱۴۸
اختلال شخصیت ضداجتماعی	۱۴۸
تغییرات در رفتارهای هیجانی	۱۴۸
تعبیر و تفسیر محرکهای عاطفی در بیماران عصبی	۱۴۹
رفتارهای هیجانی و آسیب نیمکره ها	۱۴۹
فصل چهاردهم: «اختلالهای عصبی - رشدی»	
درسنامه (۱): اختلالات کلامی	۱۵۱
اختلالات یادگیری خاص	۱۵۱
درسنامه (۲): اختلالات غیرکلامی	۱۵۳
اختلال طیف اوتیسم	۱۵۳
اختلال کمبود توجه - بیش فعالی (ADHD)	۱۵۳
عقب ماندگی ذهنی	۱۵۴
فصل پانزدهم: «خواب»	
درسنامه (۱): ویژگیهای خواب	۱۵۵
امواج مغزی خواب و بیداری	۱۵۵
ویژگیهای خواب متعارف (Non-REM) و خواب متناقض (REM)	۱۵۵

مدرس شریف

۱۵۷	فیزیولوژی خواب
۱۵۷	نقش ناقل‌های عصبی در خواب
۱۵۹	درسنامه (۲): اختلالات خواب
۱۵۹	کُ خوابی‌ها
۱۵۹	بد خوابی‌ها (پاراسومنیا)
۱۶۰	تغییرات خواب در افراد افسرده

فصل شانزدهم: «اختلال‌های روانی»

۱۶۱	درسنامه (۱): اختلالات خلقی
۱۶۲	جمع‌بندی داروهای مؤثر در افسردگی
۱۶۳	درسنامه (۲): اختلالات حرکتی
۱۶۳	کره هانتینگتون
۱۶۳	ژیل دولاتوره
۱۶۳	پارکینسون
۱۶۵	درسنامه (۳): سایر اختلالات
۱۶۵	روان‌گسیختگی (اسکیزوفرنی)
۱۶۵	آلزایمر

فصل هفدهم: «اختلال‌های عصبی»

۱۶۷	درسنامه (۱): صرع
۱۶۷	انواع صرع
۱۶۷	انواع صرع‌های عمومی
۱۶۸	انواع صرع‌های کانونی
۱۷۰	درسنامه (۲): سایر اختلالات عصبی
۱۷۰	اختلال‌های عروقی
۱۷۰	ضربه مغزی
۱۷۱	غده مغزی (تومور یا نئوپلاسم)
۱۷۱	سر دردها
۱۷۲	عفونت‌ها

فصل هجدهم: «ترمیم و توان بخشی اختلال‌های مغزی»

۱۷۳	درسنامه (۱): ترمیم کنش‌های مغزی و نخاعی
۱۷۴	تغییرات سلولی پس از آسیب مغزی
۱۷۴	عوارض فیزیولوژیک ناشی از آسیب مغز
۱۷۶	درسنامه (۲): درمان آسیب‌های مغزی
۱۷۶	مکانیزم‌های ترمیم
۱۷۶	رویکردهای درمانی در آسیب‌های مغزی
۱۷۸	آزمون‌های خودسنجی
۱۸۱	سؤالات آزمون دکتری ۱۴۰۲
۱۸۲	پاسخنامه آزمون دکتری ۱۴۰۲
۱۸۴	سؤالات آزمون دکتری ۱۴۰۳
۱۸۵	پاسخنامه آزمون دکتری ۱۴۰۳
۱۸۸	پیوست
۱۹۴	منابع و مراجع

مدرس شریف

